

[Erik Hansen (Vejle amt).]

folkepartis vegne tilsige en velvillig og hurtig behandling.

A. Chr. Andersen: Det foreliggende lovforslag er et led i regeringens bestræbelser for at afdæmpe den stærke vækst i de offentlige udgifter. Regeringen har for sin part søgt at begrænse de statslige udgifter, og det er da også lykkedes at begrænse aktiviteten, ligesom stigningstakten i de statslige udgifter er faldende. Regeringen er af den opfattelse, at en lignende udvikling ikke har fundet sted, når det gælder de kommunale udgifter, idet disse i de senere år har udvist ret så store procentvise stigninger. Amter og kommuner vil dertil sige, at det har der været mange forskellige årsager til: den ændrede struktur har medført afholdelse af en række ekstraordinære udgifter, som i hvert fald i nogen grad vil være engangsforeteelser.

Da man gennemførte ændrede udligningsformer og refusionsregler, var det meningen, at byrdeforholdet mellem staten og den kommunale sektor ikke skulle forrykkes. Kommunernes Landsforening hævder, at der trods dette sigte alligevel er sket en ikke uvæsentlig overflytning af udgifter fra staten til kommunerne, en overflytning, der sammen med yderligere opgaver af Kommunernes Landsforening er beregnet til adskillige hundrede millioner kroner årlig.

Dette er der nu i vid udstrækning taget hensyn til i det foreliggende lovforslag, hvor det drejer sig om bolig sikring, børnetandpleje og befordringsgodtgørelse, ligesom det vil blive tilladt efter objektive kriterier at indtægtsføre tilskuddet, der skal afløse vejtilskuddet i 1972-73, selv om tilskuddet først vil blive udbetalt i 1973-74. Men det skal vel også nævnes, at udbygningen af skoler og sociale institutioner m.v. mange steder langt fra var eller er up to date.

Man må også tænke på, at der i sammenlægningskommunerne må tilstræbes en ensartethed i hele kommunen; det vil sige, at den bedst udbyggede del af en sammenlagt kommune danner norm for udbygningen i hele kommunen. En væsentlig del af stigningen kan også tilskrives den øgede selvfinansiering i kommunerne, som det også har været ønsket fra regeringens side.

Usikkerheden omkring den kommunale

budgetlægning var for året 1970-71 særlig udtalt på grund af det tidlige budgettidspunkt; som var noget helt uvant; usikkerheden omkring bedømmelsen af udgifternes størrelse efter kommunesammenlægningen har også spillet ind.

Disse forhold har nok bevirket en højere udskrivning end strengt nødvendigt; at også det beregnede skattegrundlag var usikkert, skyldes manglende erfaring i skønnet over forholdet mellem forskudsligning og den endelige ligning. At kildeskattedirektoratet heller ikke er sikker i sine bedømmelser, tyder de beregnede efterreguleringer for 1970-71, der skal udbetales i november 1971, på. Efterreguleringsbeløbet var tidligere beregnet til 1,6 milliard kr., det seneste skøn er nu 1,2 milliard kr. Ifølge en tilsvarende beregning for efterreguleringen for 1971-72, der skal udbetales i november 1972, skønnes denne at blive på 2,2 milliard kr. Jeg tvivler på, at det sidste beløb bliver så stort. Kommunerne har fået mere erfaring i at skønne over såvel udgifter som skattegrundlag, og der har vel også i kommunerne været en interesse i af likviditetsmæssige grunde at få den forventede skat hjem i fuld udstrækning gennem den tolvtedel, kommunerne får hver måned, i stedet for at vente til efterreguleringen i det kommende år.

Regeringen har med de kommunale organisationers bistand foretaget en kritisk gennemgang af de ting, der skal stilles til rådighed for borgerne. Resultatet vil jo så få virkning for budgetterne for senere år; vi er klar over, at det ikke kan få virkning i de levende år, og derfor har det været nødvendigt at fremsætte dette lovforslag, som jo er tiltrådt af de kommunale organisationer. Men det er altså understreget, at dette lovforslag er en engangsforeteelse, at det vil kun blive gennemført i år, og fra næste år vil man altså på grundlag af de forhandlinger, som allerede er i gang, komme frem med en mere ensartet løsning, som netop vil falde sammen med de ønsker, regeringen i øvrigt har med hensyn til en opbremsning af opgaverne.

Ud over denne begrænsning i udskrivningen er det jo meningen, at man vil foretage en yderligere begrænsning i kommunernes låntagning, hvorved man kan dæmpe udviklingen i de kommunale drifts- og anlægsudgifter. I hvilket omfang dette skal ske er man vist ikke helt enig med de kommunale